

A manta

J. Leonardo Giménez

Fa uns quants anys es posà de moda el col·loquialisme del castellà “a gogó”, procedent del francès “à gogo”, que té el significat aproximat, en la llengua de Castella, de ‘sense límit, abundantment, molt, etc.’. Però també dels nostres genuïns “a manta, a muntó”. Tant hi va penetrar que ho veiem ara i adés en escrits, informals, també en valencià. En el meu centre de treball, un dels responsables polítics em portà un text per a corregir, bastant ben escrit, que contenia la frase “Hi haurà xampany a gogó”. Com que li agradava molt el francès (em referisc a l’idioma, no a cap determinada pràctica) i les *go-go girls*, amb molta precaució i prudència, em vaig atrevir a suggerir-li que canviàrem “xampany a gogó” per “xampany a manta”. Tot el món ho entendria, i principalment els destinataris de la barra lliure del cava, i era usual i correcte en la nostra llengua, perquè d’això es tractava també. Li va paréixer bé i així ho posàrem.

Esta locució l’arreplega Eugeni S. Reig en **Valencià en perill d’extinció**, com a ‘en abundància, en gran quantitat, copiosament’. I ho exemplifica amb les frases “Si tot va bé collirem taronges a manta”, “Este estiu farà calor a manta, ja ho voràs”. Perdonen la insistència, però en RTVV deu haver-se robat a manta. I en altres llocs, no cal ni dir-ho. També la inclouen el DCVB, el DIEC2 i el de la RACV. El de *Sinònims, antònims i idees afins* (Ed. Bromera/J.Lacreu) l’entra amb 22 locucions equivalents. L’origen d’esta dita deu procedir del llenguatge de l’agricultura de regadiu, de l’expressió “regar a manta”, és a dir, ‘regar directament de la séquia, canal o regadora per boquera, per inundació completa del camp o bancal’, com tradicionalment s’ha regat, amb molta aigua. L’expressió “reg (o “regar”) a manta”, ara, es diu en oposició al reg localitzat (goteig, exsudació, etc.) o al d’aspersió, però abans “regar a manta” sols era quan es regava un camp gran i pla, amb boquera única, mentre que el reg del camp acavallonat era el reg a taules, que estalviava aigua. La saviesa popular rural ha ampliat el sentit del reg a manta, i ara és també tot aquell reg que es fa per inundació completa, encara que es regue a taules. Esperem que cap sabut rectifique eixa creativitat popular.